HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

22 septembrie 2011 *

În cauza C-295/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Vyriausiasis administracinis teismas (Lituania), prin decizia din 13 mai 2010, primită de Curte la 15 iunie 2010, în procedura

Genovaitė Valčiukienė,

Julija Pekelienė,

Lietuvos žaliųjų judėjimas,

Petras Girinskis,

Laurynas Arimantas Lašas

împotriva

Pakruojo rajono savivaldybė,

* Limba de procedură: lituaniana.

Šiaulių visuomenės sveikatos centras,

Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas,

cu participarea:

Sofita UAB,

Oltas UAB,

Šiaulių apskrities viršininko administracija,

Rimvydas Gasparavičius,

Rimantas Pašakinskas,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președinte de cameră, domnii K. Schiemann și L. Bay Larsen (raportor), doamnele C. Toader și A. Prechal, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,
grefier: doamna K. Sztranc-Sławiczek, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 18 mai 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru doamnele Valčiukienė și Pekelienė, pentru Lietuvos žaliųjų judėjimas, precum și pentru domnii Girinskis și Arimantas Lašas, de S. Dambrauskas, advokatas;

— pentru guvernul lituanian, de domnul D. Kriaučiūnas și de doamna J. Balčiūnaitė, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de domnul P. Oliver și de doamna A. Steiblytė, în calitate de agenți;

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 3 alineatul (2) litera (a), alineatul (3) și alineatul (5), precum și a articolului 11 alineatele (1) și (2) din Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, p. 30, Ediție specială, 15/vol. 7, p. 135).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între doamnele Valčiukienė și Pekelienė, Lietuvos žaliųjų judėjimas (Mișcarea verzilor din Lituania) și domnii Girinskis și Arimantas Lašas, pe de o parte, și Pakruojo rajono savivaldybė (Consiliul districtului Pakruojas), Šiaulių visuomenės sveikatos centras (Centrul de sănătate publică Šiauliai) și Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas (Direcția regională pentru protecția mediului Šiauliai), pe de altă parte, privind, printre altele, două decizii din 23 martie și din 20 aprilie 2006, prin care Pakruojo rajono savivaldybė a aprobat două planuri detaliate care reglementau, fiecare, construcția câte unui complex imobiliar de creștere intensivă a porcinelor cu o capacitate de 4000 de porci,

precum și destinația celor două parcele de teren pe care urmau să fie amplasate aceste complexe imobiliare.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2001/42

3 Considerentele (10)-(12) și (19) ale Directivei 2001/42 prevăd:

„(10) Toate planurile și programele care sunt elaborate pentru un număr de sectoare și care stabilesc cadrul deciziilor ulterioare de autorizare a proiectelor enumerate în anexele I și II la Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului [(JO L 175, p. 40, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 174), astfel cum a fost modificată prin Directiva 97/11/CE a Consiliului din 3 martie 1997 (JO L 73, p. 5, Ediție specială, 15/vol. 3, p. 254, denumită în continuare «Directiva 85/337»)] [...] pot avea efecte semnificative asupra mediului și trebuie, de regulă, să facă obiectul unei evaluări sistematice a mediului. Atunci când definesc utilizarea

unor zone limitate la nivel local [...], trebuie evaluate numai în cazul în care statele membre stabilesc că pot avea efecte semnificative asupra mediului.

(11) Celelalte planuri și programe care stabilesc cadrul deciziilor ulterioare de autorizare a proiectelor, care nu au efecte importante asupra mediului în toate cazurile, [...] trebuie îndeplinite [a se citi «trebuie evaluate»] numai în cazul în care statele membre stabilesc că pot avea astfel de efecte.

(12) Atunci când statele membre stabilesc acest lucru, trebuie să ia în considerare criteriile relevante stabilite de prezenta directivă.

[...]

(19) În cazul în care obligația de a efectua o evaluare a efectelor asupra mediului decurge simultan din prezenta directivă și din alte dispoziții legislative comunitare, cum ar fi Directiva 79/409/CEE a Consiliului din 2 aprilie 1979 privind conservarea păsărilor sălbatice [JO L 103, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 77], Directiva 92/43/CEE [a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, p. 7, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 109)] sau Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a cadrului comunitar de acțiune în domeniul strategiei apelor [JO L 327, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 6, p. 193], în scopul evitării duplicării evaluării, statele membre pot prevedea proceduri coordonate sau comune care să respecte cerințele legislației comunitare în cauză."

4 Potrivit articolului 1 din Directiva 2001/42, obiectivul acesteia este să asigure un înalt nivel de protecție a mediului și să contribuie la integrarea considerațiilor privind mediul în elaborarea și adoptarea planurilor și programelor în vederea promovării dezvoltării durabile, asigurând că, în conformitate cu această directivă, anumite planuri

și programe care pot avea efecte semnificative asupra mediului fac obiectul unei evaluări ecologice.

5 Articolul 2 din Directiva 2001/42 prevede:

„În sensul prezentei directive:

(a) «planuri și programe» înseamnă planuri și programe […], precum și modificările lor:

— elaborate și/sau adoptate de o autoritate la nivel național, regional sau local sau elaborate de o autoritate în vederea adoptării, printr-o procedură legislativă, de către parlament sau guvern și

— impuse prin acte cu putere de lege sau acte administrative;

(b) «evaluare ecologică» înseamnă elaborarea unui raport privind efectele asupra mediului, realizarea consultărilor, luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor consultărilor în luarea deciziilor și furnizarea de informații privind decizia, în conformitate cu articolele 4-9;

[...]”

6 Potrivit articolului 3 din directiva menționată:

„(1) O evaluare ecologică, în conformitate cu articolele 4-9, se realizează pentru planurile și programele prevăzute la alineatele (2)-(4) care pot avea efecte semnificative asupra mediului.

(2) Sub rezerva alineatului (3), o evaluare ecologică se realizează pentru toate planurile și programele:

(a) care sunt elaborate pentru agricultură, silvicultură, pescuit, energie, industrie, transport, gestionarea deșeurilor, gestionarea apei, telecomunicații, turism, planificare urbană și rurală sau utilizarea terenului și care definesc cadrul în care punerea în aplicare a proiectelor enumerate în anexele I și II la Directiva [85/337] va putea fi autorizată în viitor; [...];

[...]

(3) Planurile și programele prevăzute la alineatul (2) care stabilesc utilizarea unor zone mici la nivel local [...] necesită o evaluare ecologică numai în cazul în care statele membre stabilesc că pot avea efecte semnificative asupra mediului.

[...]

(5) Statele membre stabilesc dacă planurile sau programele prevăzute la alineatele (3) și (4) pot avea efecte semnificative asupra mediului fie printr-o examinare a fiecărui caz, fie prin specificarea tipurilor de planuri și programe, fie prin ambele abordări. În acest scop, statele membre țin seama în toate cazurile de criteriile specifice descrise în anexa II, pentru a se asigura că planurile și programele care pot avea efecte semnificative asupra mediului sunt cuprinse în prezenta directivă.

[...]"

7 Articolul 11 din Directiva 2001/42, intitulat „Legătura cu alte dispoziții legislative comunitare", prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) O evaluare ecologică realizată în conformitate cu prezenta directivă nu trebuie să aducă atingere cerințelor Directivei [85/337] sau oricărei alte dispoziții legislative comunitare.

(2) Pentru planurile și programele pentru care obligația de a efectua evaluări ale efectelor asupra mediului derivă din prezenta directivă și din alte dispoziții comunitare, statele membre pot prevedea proceduri coordonate sau comune care îndeplinesc cerințele dispozițiilor legislative comunitare aplicabile, pentru a evita duplicarea evaluării."

8 Anexa II la Directiva 2001/42 enumeră criteriile care permit să se stabilească importanța probabilă a efectelor avute în vedere la articolul 3 alineatul (5) din această directivă.

Directiva 85/337

9 Conform articolului 4 alineatul (1) din Directiva 85/337, proiectele enumerate în anexa I la aceasta se supun unei evaluări, sub rezerva cazurilor exceptate în mod excepțional în temeiul articolului 2 alineatul (3) din această directivă.

10 Punctul 17 din anexa I la Directiva 85/337 vizează exploatațiile de creștere intensivă a porcinelor cu o capacitate care poate primi mai mult de 3 000 de porci de producție.

11 Articolul 4 alineatul (2) din Directiva 85/337 prevede:

„Sub rezerva articolului 2 alineatul (3), pentru proiectele enumerate în anexa II, statele membre stabilesc:

(a) pe baza unei analize de caz

sau

(b) pe baza pragurilor sau a criteriilor fixate de statul membru,

în cazul în care [a se citi «dacă»] proiectul trebuie supus unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10.

Statele membre pot decide aplicarea ambelor proceduri prevăzute la literele (a) și (b).”

Dreptul național

Legea privind protecția mediului

12 Potrivit articolului 1 punctele 10, 17 și 18 din Legea privind protecția mediului (Aplinkos apsaugos įstatymas), astfel cum a fost modificată prin Legea din 19 februarie 2004 (Žin., 2004, nr. 36-1179, denumită în continuare „Legea privind protecția mediului”), în sensul acestei legi:

„10) *evaluarea efectelor asupra mediului* înseamnă procesul de stabilire, determinare și evaluare a efectelor potențiale asupra mediului ale activităților economice planificate;

[...]

17) *evaluarea strategică a efectelor asupra mediului* înseamnă procesul de identificare, definire și evaluare a eventualelor efecte asupra mediului ale implementării anumitor planuri și programe, în cadrul cărora trebuie elaborate anumite documente de evaluare strategică a efectelor asupra mediului, trebuie realizate consultări, ținându-se seama de rezultatele evaluărilor și consultărilor înainte de adoptarea și/sau confirmarea

oricărui plan sau program și trebuie să fie puse la dispoziție informații în legătură cu decizia de adoptare și/sau confirmare a planului sau a programului;

18) *planuri și programe* înseamnă documente privind amenajarea teritoriului la nivel național, regional sau local ([...] documente de amenajare a teritoriului [...]) care sunt elaborate, aprobate și/sau emise conform legislației în vigoare sau în conformitate cu competențele de punere în executare ale autorităților administrației publice, a căror implementare poate avea un efect semnificativ asupra mediului, precum și modificarea, în tot sau în parte, a unor astfel de planuri și programe."

13 Articolul 27 alineatul 1 din această lege prevede că planurile și programele a căror implementare poate avea efecte semnificative asupra mediului trebuie elaborate și implementate conform acestei legi și celorlaltor acte cu putere de lege și acte administrative ce privesc evaluarea strategică a efectelor asupra mediului, amenajarea teritoriului și monitorizarea efectelor asupra mediului.

Legea privind amenajarea teritoriului

14 Rezultă din articolul 4 alineatul 3 punctul 4 din Legea privind amenajarea teritoriului (Teritorijų planavimo įstatymas), astfel cum a fost modificată prin Legea din 15 ianuarie 2004 (Žin., 2004, nr. 21-617, denumită în continuare „Legea privind amenajarea teritoriului"), că planurile detaliate, precum cele contestate în acțiunea principală, sunt documente privind amenajarea teritoriului la nivel local.

15 Articolul 25 alineatul 4 din această lege prevede că, în cazul în care se elaborează un plan detaliat, o evaluare strategică a efectelor asupra mediului ale acestui document de amenajare a teritoriului trebuie realizată doar în cazul în care această obligație este impusă conform legii sau altor acte cu putere de lege și acte administrative.

Decretul nr. 967 din 18 august 2004

16 Dispozițiile Directivei 2001/42 au fost puse în aplicare în dreptul lituanian prin Decretul nr. 967 din 18 august 2004 al guvernului Republicii Lituania privind cadrul de reglementare a procedurii de evaluare strategică a efectelor asupra mediului ale programelor și planurilor (Nutarimas dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo) din 18 august 2004 (Žin., 2004, nr. 130-4650, denumit în continuare „cadrul stabilit prin Decretul nr. 967").

17 Punctul 7.1 din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967 prevede că evaluarea strategică este obligatorie în cazul în care planurile și programele sunt elaborate pentru afectarea terenurilor sau pentru amenajarea teritoriului și stabilesc cadrul de realizare a proiectelor de activități economice enumerate în anexa 1 sau 2 la Legea privind evaluarea efectelor asupra mediului ale activităților economice planificate (Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas), astfel cum a fost modificată prin Legea din 21 iunie 2005 (Žin., 2005, nr. 84-3105, denumită în continuare „Legea privind evaluarea efectelor asupra mediului ale activităților economice planificate").

18 Cu toate acestea, punctul 3.4 din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967 prevede că acesta nu se aplică elaborării și aprobării unor „documente de amenajare a teritoriului care nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică".

19 Decretul nr. 967 din 18 august 2004 a fost abrogat prin Decretul nr. 467 al Guvernului Republicii Lituania din 27 aprilie 2011 (Žin., 2011, nr. 50), care anulează punctul 3.4 din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967, cu efect de la 1 mai 2011.

Legea privind evaluarea efectelor asupra mediului ale activităților economice planificate

20 Legea privind evaluarea efectelor asupra mediului ale activităților economice planificate urmărește, printre altele, punerea în aplicare a Directivei 85/337.

21 La punctul 1.1 din anexa 1 la această lege figurează „fermele pentru creșterea de porcine (cu cel puțin 900 de scroafe sau cel puțin 3 000 de alte porcine)".

Acțiunea principală și întrebările preliminare

22 Prin decizia din 24 martie 2005, Pakruojo rajono savivaldybė a aprobat propunerea Saerimner UAB privind construirea a maximum 11 complexe imobiliare de creștere a porcinelor pe teritoriul districtului Pakruojas.

23 La 23 februarie 2006, Pakruojo rajono savivaldybė a autorizat Sofita UAB și Oltas UAB, a căror societate-mamă este Saerimner UAB, să solicite întocmirea unor planuri detaliate referitoare la construirea a două complexe imobiliare de creștere intensivă a porcinelor, cu o capacitate de 4 000 de porci, în două localități din vecinătatea comunei Klovainiai, care este situată în districtul Pakruojas.

24 Prin două decizii, din 23 martie și, respectiv, din 20 aprilie 2006, Pakruojo rajono savivaldybė a aprobat aceste planuri detaliate care reglementau, în același mod, construirea acestor complexe imobiliare având, fiecare, capacitatea de 4 000 de porci și un rezervor de 10 000 m3 pentru colectarea dejecțiilor, precum și destinația celor două parcele de teren pe care urmau să fie amplasate complexele imobiliare respective.

25 Prin planurile detaliate menționate a fost definită utilizarea teritoriului la nivel local. Conform articolului 4 alineatul 3 punctul 4 din Legea privind amenajarea teritoriului, astfel de planuri detaliate constituie documente privind amenajarea teritoriului la nivel local.

26 Reclamantele din acțiunea principală au contestat la Šiaulių apygardos administracinis teismas (Curtea Administrativă Regională Šiauliai), printre altele, legalitatea celor două decizii de aprobare, susținând că autoritățile competente ar fi trebuit să efectueze o evaluare strategică a efectelor asupra mediului, conform articolului 1 punctul 17 din Legea privind protecția mediului.

27 Prin decizia din 21 februarie 2009, această curte a respins acțiunea ca nefondată.

28 Curtea menționată a subliniat că, potrivit dreptului național și, în special, potrivit punctului 3.4. din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967, procedura pentru evaluarea strategică a efectelor asupra mediului nu se aplică documentelor de amenajare a teritoriului care, precum cele două planuri detaliate contestate, nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică.

29 Šiaulių apygardos administracinis teismas a precizat că în speță trebuia aplicată, astfel cum s-a și întâmplat, numai Legea privind evaluarea efectelor asupra mediului ale activităților economice planificate. Astfel, în ceea ce privește activitatea economică planificată de cele două societăți în discuție, a fost efectuată numai o procedură de evaluare a efectelor asupra mediului conform articolului 1 punctul 10 din Legea privind protecția mediului.

30 Prin urmare, curtea menționată a respins susținerile reclamanților din acțiunea principală potrivit cărora trebuia de asemenea efectuată o evaluare strategică a efectelor asupra mediului.

31 În recursul formulat, introdus la instanța de trimitere, reclamanții din acțiunea principală au arătat că, potrivit articolului 16 din Legea privind amenajarea teritoriului, în cazul în care nu sunt întocmite documente privind amenajarea generală a teritoriului, autoritățile responsabile cu amenajarea teritoriului au obligația ca, înainte de construirea unui proiect, să întocmească un plan și să efectueze o evaluare strategică a efectelor acestui proiect asupra mediului.

32 În ceea ce privește punctul 3.4 din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967, reclamanții din acțiunea principală au susținut, în esență, că planurile aprobate prin deciziile din 23 martie și din 20 aprilie 2006 nu puteau fi recunoscute drept planuri care nu se refereau decât la un singur obiect de activitate economică, în sensul dreptului național. O astfel de interpretare nu ar corespunde situației de fapt și, în consecință, s-ar fi impus efectuarea unei evaluări strategice a efectelor asupra mediului.

33 Instanța de trimitere apreciază că reglementarea națională aplicabilă la data faptelor din acțiunea principală nu impunea efectuarea unei evaluări strategice a efectelor asupra mediului ale celor două planuri contestate. Cu toate acestea, având în vedere că

reglementarea respectivă constituie punerea în aplicare a Directivei 2001/42, instanța de trimitere a manifestat îndoieli cu privire la aspectul dacă aceasta era compatibilă cu această directivă.

34 În acest context, Vyriausiasis administracinis teismas (Curtea Supremă Administrativă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Se poate considera că împrejurarea de a prevedea că o evaluare strategică a efectelor asupra mediului nu trebuie să se realizeze în cazul documentelor referitoare la amenajarea teritoriului la nivel local care nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică, astfel cum se prevede în legislația lituaniană, *inter alia* la punctul 3.4 din [cadrul stabilit prin Decretul nr. 967], reprezintă o specificare a unor tipuri de planuri și programe, în înțelesul articolului 3 alineatul (5) din Directiva 2001/42 [...]?

2) Dispozițiile de drept național aplicabile prezentei cauze, în temeiul cărora, fără a se stabili în fiecare caz dacă proiectul poate avea efecte semnificative asupra mediului, nu trebuie să se efectueze o evaluare strategică a efectelor asupra mediului ale documentelor de amenajare a teritoriului care stabilesc utilizarea unor zone mici la nivel local, precum cele în cauză, întrucât respectivele documente nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică, sunt compatibile cu cerințele articolului 3 alineatul (2) litera (a), alineatul (3) și alineatul (5) din Directiva 2001/42?

3) Dispozițiile Directivei 2001/42, inclusiv ale articolului 11 alineatul (1) din aceasta, trebuie interpretate în sensul că, în situații precum cele din prezenta cauză, în care s-a efectuat o evaluare a efectelor asupra mediului conform cerințelor Directivei 85/337 [...], cerințele Directivei 2001/42 nu se aplică?

4) Domeniul de aplicare al articolului 11 alineatul (2) din Directiva 2001/42 include Directiva 85/337?

5) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea 4, faptul că o evaluare a fost efectuată în temeiul Directivei 85/337 înseamnă că obligația efectuării unei evaluări a efectelor asupra mediului în temeiul Directivei 2001/42, în situații precum cea din prezenta cauză, trebuie considerată ca reprezentând o duplicare a evaluării în înțelesul articolului 11 alineatul (2) din Directiva 2001/42?

6) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea 5, Directiva 2001/42, și în special articolul 11 alineatul (2) din aceasta, impune statelor membre obligația de a prevedea în dreptul lor național proceduri coordonate sau comune privind evaluarea ce trebuie efectuată conform cerințelor Directivei 2001/42 și ale Directivei 85/337, pentru a evita duplicarea evaluărilor?"

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima și la a doua întrebare

35 Cu titlu introductiv, trebuie să se precizeze că reiese din decizia de trimitere că „planurile detaliate" în discuție în acțiunea principală sunt „documente privind amenajarea teritoriului la nivel local" în sensul punctelor 3.4 și 7.1 din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967. Aceste documente constituie „planuri și programe" în sensul articolului 1 punctul 18 din Legea privind protecția mediului. Planurile contestate în

acțiunea principală au fost aprobate înainte de întocmirea unor planuri privind amenajarea generală a teritoriului.

36 Având în vedere aceste observații introductive, trebuie să se considere că, prin intermediul acestor prime două întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 3 alineatul (2) litera (a), alineatul (3) și alineatul (5) din Directiva 2001/42 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale, precum cea în cauză în acțiunea principală, care prevede că o evaluare în temeiul directivei menționate nu trebuie efectuată atunci când planurile care stabilesc utilizarea unor zone mici la nivel local nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică.

37 Astfel cum reiese din articolul 1 din Directiva 2001/42, obiectivul esențial al acesteia constă în supunerea planurilor și programelor care pot avea efecte semnificative asupra mediului unei evaluări ecologice cu ocazia elaborării acestora și înainte de adoptarea lor.

38 Mai întâi, trebuie constatat că planurile, precum cele contestate în acțiunea principală, sunt menționate la articolul 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2001/42, pentru acestea, sub rezerva alineatului (3) al aceluiași articol, fiind obligatorie efectuarea unei evaluări ecologice, precum și că, concret, astfel cum reiese din decizia instanței de trimitere, acestea definesc cadrul în care punerea în aplicare a unor proiecte, precum cele prevăzute la punctul 17 din anexa I la Directiva 85/337, va putea fi autorizată.

39 În această privință, articolul 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că se referă și la planurile care, într-un singur sector, stabilesc cadrul unor proiecte care au un singur obiect de activitate economică.

40 Textul articolului 3 alineatul (2) litera (a) menționat anterior, interpretat în lumina considerentului (10) al Directivei 2001/42, nu permite constatarea faptului că domeniul său de aplicare s-ar limita la planurile și programele care stabilesc cadrul unor proiecte privind mai multe obiecte de activitate în unul sau în mai multe dintre sectoarele la care se referă dispoziția menționată.

41 Pe de altă parte, termenii „[t]oate planurile și programele care sunt elaborate pentru un număr de sectoare”, care figurează în considerentul amintit, confirmă că articolul 3 alineatul (2) litera (a) din directiva menționată se referă la toate planurile și programele elaborate pentru fiecare dintre sectoarele pe care le enumeră, inclusiv pentru sectorul amenajării teritoriului rural, luat în considerare în mod izolat, iar nu numai la planurile și programele elaborate simultan pentru mai multe dintre aceste sectoare.

42 Întrucât toate sectoarele în cauză au un domeniu larg, orice altă interpretare ar avea drept consecință limitarea semnificativă a domeniului de aplicare al dispoziției menționate și, astfel, compromiterea obiectivului esențial al Directivei 2001/42. O astfel de interpretare ar avea drept consecință faptul că proiecte de mare amploare ar putea să nu intre sub incidența acestei directive în cazul în care nu s-ar referi decât la o singură activitate economică.

43 În continuare, trebuie constatat că planurile în discuție în acțiunea principală pot intra sub incidența articolului 3 alineatul (3) din Directiva 2001/42, potrivit căruia planurile care stabilesc utilizarea unor zone mici la nivel local sunt în mod obligatoriu supuse unei evaluări numai în cazul în care statele membre „stabilesc că pot avea efecte semnificative asupra mediului”.

44 Conform articolului 3 alineatul (5) din Directiva 2001/42, statele membre stabilesc, în ceea ce privește planurile precum cele în discuție în acțiunea principală, fie printr-o examinare a fiecărui caz, fie prin specificarea tipurilor de planuri și programe,

dacă planurile respective pot avea efecte semnificative asupra mediului care necesită o evaluare ecologică în temeiul acestei directive. Potrivit aceleiași dispoziții, statele membre pot decide și să combine cele două metode de examinare.

45 În această privință, trebuie precizat că mecanismele de examinare a planurilor, menționate la articolul 3 alineatul (5) din Directiva 2001/42, au ca scop facilitarea stabilirii planurilor în privința cărora este obligatorie efectuarea evaluării întrucât pot avea efecte semnificative asupra mediului.

46 Marja de apreciere de care dispun statele membre în temeiul articolului 3 alineatul (5) din Directiva 2001/42 în stabilirea anumitor tipuri de planuri care pot avea efecte semnificative asupra mediului este limitată de obligația, prevăzută la articolul 3 alineatul (3) din această directivă coroborat cu alineatul (2) al aceluiași articol, de a supune unei evaluări ecologice planurile care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului, în special din motive legate de caracteristicile, de efectele acestora și de zonele care ar putea fi afectate.

47 Prin urmare, un stat membru care ar stabili un criteriu care ar avea drept consecință faptul că, în practică, o categorie de proiecte ar fi de la început exclusă în întregime de la evaluarea ecologică ar depăși marja de apreciere de care dispune respectivul stat membru în temeiul articolului 3 alineatul (5) din Directiva 2001/42 coroborat cu alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol, cu excepția cazului în care s-ar putea considera, pe baza unor criterii pertinente, precum, printre altele, obiectul acestora, mărimea teritoriului pe care îl ocupă sau caracterul sensibil al zonelor naturale în cauză, că niciunul dintre proiectele excluse nu ar putea avea efecte importante asupra mediului (a se vedea în acest sens, în ceea ce privește marja de apreciere acordată statelor membre de articolul 4 alineatul (2) din Directiva 85/337, Hotărârea din 16 iulie 2009, Comisia/Irlanda, C-427/07, Rep., p. I-6277, punctul 42 și jurisprudența citată).

48 Această situație nu se regăsește în cazul criteriului potrivit căruia documentul de amenajare în cauză nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică. Un astfel de criteriu, pe lângă faptul că este contrar articolului 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva 2001/42, nu este nici de natură să permită aprecierea împrejurării dacă un plan are sau nu are „efecte semnificative" asupra mediului.

49 Textul imprecis al punctului 3.4 din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967 poate, de altfel, să creeze dificultăți în stabilirea clară a sferei categoriei de planuri pe care autoritățile competente le pot considera drept planuri „care nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică".

50 Cu toate acestea, trebuie subliniat că o dispoziție națională precum punctul 3.4 menționat anterior are ca efect excluderea de la evaluarea ecologică, în sensul articolului 1 punctul 17 din Legea privind protecția mediului, a tuturor planurilor care nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică, precum exploatațiile de îngrășare a porcinelor, menționate la punctul 17 din anexa I la Directiva 85/337, deși nu poate fi înlăturată ipoteza ca o examinare a planurilor care intră în sfera unei astfel de dispoziții să poată evidenția efecte semnificative asupra mediului.

51 Prin urmare, nu este posibil să se considere, pe baza unei aprecieri globale, că niciunul dintre planurile și proiectele excluse de o dispoziție națională precum punctul 3.4 din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967 nu ar putea să aibă efecte semnificative asupra mediului.

52 Pe de altă parte, chiar în situația în care diverse planuri ar fi incluse în sfera unei astfel de dispoziții fără să aibă efecte semnificative asupra mediului, în lipsa unei aprecieri globale, nu este posibil să se considere că aceeași situație s-ar regăsi în ceea ce privește efectele cumulate ale acestor planuri.

53 În sfârșit, trebuie să se constate că norme precum cele cuprinse la punctul 3.4 din cadrul stabilit prin Decretul nr. 967 nu numai că aduc atingere obiectivului Directivei 2001/42, și în special articolului 3 alineatele (2), (3) și (5) din această directivă care

urmărește ca niciun plan care poate avea efecte semnificative asupra mediului să nu fie exceptat de la evaluarea ecologică, dar, în plus, nu garantează în niciun mod că autoritățile competente vor ține seama de criteriile stabilite în anexa II la Directiva 2001/42, conform cerințelor exprese ale articolului 3 alineatul (5) a doua teză din această directivă, în scopul de a se asigura că toate planurile care pot avea efecte semnificative asupra mediului intră sub incidența sa.

54 În consecință, trebuie să se răspundă la prima și la a doua întrebare că articolul 3 alineatul (5) din Directiva 2001/42 coroborat cu articolul 3 alineatul (3) din această directivă trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale, precum cea în discuție în acțiunea principală, care prevede în mod prea general și fără o examinare a fiecărui caz că o evaluare în temeiul directivei menționate nu trebuie efectuată atunci când planurile care stabilesc utilizarea unor zone mici la nivel local nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică.

Cu privire la întrebările a treia-a cincea

55 Prin intermediul acestor întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 11 alineatele (1) și (2) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că o evaluare ecologică efectuată în temeiul Directivei 85/337 înlătură obligația de a se efectua o astfel de evaluare în temeiul Directivei 2001/42.

56 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie amintit că reiese din decizia de trimitere că nu a fost efectuată nicio evaluare în temeiul Directivei 2001/42 cu ocazia elaborării planurilor detaliate contestate în acțiunea principală.

57 Conform articolului 11 alineatul (1) din Directiva 2001/42, o evaluare ecologică realizată în conformitate cu această directivă nu trebuie să aducă atingere cerinţelor Directivei 85/337/CEE.

58 Rezultă că o evaluare ecologică efectuată în temeiul Directivei 85/337 se adaugă, atunci când dispoziţiile directivei menţionate impun acest lucru, evaluării ecologice efectuate în temeiul Directivei 2001/42.

59 Tot astfel, o evaluare a efectelor asupra mediului efectuată în temeiul Directivei 85/337 nu trebuie să aducă atingere cerinţelor proprii Directivei 2001/42 şi nu poate să înlăture obligaţia de a efectua evaluarea ecologică pe care o impune această din urmă directivă în scopul de a răspunde aspectelor referitoare la mediu specifice acesteia.

60 Întrucât evaluările efectuate conform Directivei 2001/42 şi cele efectuate conform Directivei 85/337 diferă sub mai multe aspecte, este necesar să se aplice în mod cumulativ cerinţele celor două directive.

61 În această privinţă, trebuie subliniat că, în situaţia în care o procedură coordonată sau comună ar fi fost prevăzută de statul membru în cauză, rezultă din articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2001/42 că, în cadrul unei astfel de proceduri, este obligatoriu să se verifice dacă evaluarea ecologică a fost efectuată în conformitate cu toate dispoziţiile cuprinse în diversele directive în cauză.

62 În aceste condiţii, revine instanţei de trimitere sarcina de a verifica dacă evaluarea care, în cauza principală, a fost efectuată în temeiul Directivei 85/337 poate fi considerată drept expresia unei proceduri coordonate sau comune şi dacă aceasta respectă deja toate cerinţele Directivei 2001/42. În cazul în care s-ar dovedi că aceasta este

situația, nu ar mai exista obligația de a efectua o nouă evaluare în temeiul acestei din urmă directive.

63 Având în vedere aceste considerații, trebuie să se răspundă, prin urmare, la întrebările a treia-a cincea că articolul 11 alineatele (1) și (2) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că o evaluare ecologică efectuată în temeiul Directivei 85/337 nu înlătură obligația de a se efectua o astfel de evaluare în temeiul Directivei 2001/42. Cu toate acestea, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă o evaluare care a fost efectuată în temeiul Directivei 85/337 poate fi considerată drept expresia unei proceduri coordonate sau comune și dacă aceasta respectă deja toate cerințele Directivei 2001/42. În cazul în care s-ar dovedi că aceasta este situația, nu ar mai exista obligația de a efectua o nouă evaluare în temeiul acestei din urmă directive.

Cu privire la a șasea întrebare

64 Prin intermediul acestei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că obligă statele membre să prevadă în ordinea lor juridică internă proceduri coordonate sau comune care să respecte cerințele Directivei 2001/42 și ale Directivei 85/337.

65 Reiese din însuși cuprinsul articolului 11 alineatul (2) din Directiva 2001/42, precum și din considerentul (19) al acestei directive, că statele membre nu au nicio obligație de a prevedea proceduri coordonate sau comune pentru planurile și programele pentru care obligația de a efectua o evaluare a efectelor asupra mediului decurge simultan din Directiva 2001/42 și din alte directive.

66 În consecință, trebuie să se răspundă la a șasea întrebare că articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că nu obligă statele membre să prevadă în ordinea lor juridică internă proceduri coordonate sau comune care să respecte cerințele Directivei 2001/42 și ale Directivei 85/337.

Cu privire la cheltuielile de judecată

67 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) **Articolul 3 alineatul (5) din Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului coroborat cu articolul 3 alineatul (3) din această directivă trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale, precum cea în discuție în acțiunea principală, care prevede în mod prea general și fără o examinare a fiecărui caz că o evaluare în temeiul directivei menționate nu trebuie efectuată atunci când planurile care stabilesc utilizarea unor zone mici la nivel local nu se referă decât la un singur obiect de activitate economică.**

2) **Articolul 11 alineatele (1) și (2) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că efectuarea unei evaluări ecologice în temeiul Directivei 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor**

proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 97/11/CE a Consiliului din 3 martie 1997, nu înlătură obligația de a se efectua o astfel de evaluare în temeiul Directivei 2001/42. Cu toate acestea, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă o evaluare care a fost efectuată în temeiul Directivei 85/337, cu modificările ulterioare, poate fi considerată drept expresia unei proceduri coordonate sau comune și dacă aceasta respectă deja toate cerințele Directivei 2001/42. În cazul în care s-ar dovedi că aceasta este situația, nu ar mai exista obligația de a efectua o nouă evaluare în temeiul acestei din urmă directive.

3) **Articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2001/42 trebuie interpretat în sensul că nu obligă statele membre să prevadă în ordinea lor juridică internă proceduri coordonate sau comune care să respecte cerințele Directivei 2001/42 și ale Directivei 85/337, cu modificările ulterioare.**

Semnături